

Perhon kunnan lausunto YVA-tarveharkinnasta koskien Fingrid Alajärvi-Jylkkä (Kalajoki) voimajohtolinjaa

Ymp § 4 12.01.2022

3/11.00.02/2022

Valmistelija

Rakennustarkastaja Jyri Harju, puh. 040 848 8243 tai jyri.harju@perho.com.

Etelä-Pohjanmaan ely-keskus pyytää lausuntoa koskien Jylkkä (Kalajoki) - Alajärvi 2x400+110 kilovoltin voimajohtohankeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa (Dnro EPOELY/431/2021).

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä. Hankevastaavana YVA-menettelyssä on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj.

Tässä YVA-menettelyssä tarkasteltavan 2 x 400+110 kilovoltin voimajohtohankeen pohjoisempänä päätepisteenä on Kalajoen Jylkässä sijaitseva sähköasema ja eteläisempänä päätepisteenä on Fingridin Alajärvellä sijaitseva sähköasema. Tarkasteltavien voimajohtoreitti-vaihtoehtojen yhteispituus on noin 350 kilometriä. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat Kalajoen, Alavieskan, Sievin, Kannuksen, Toholammin, Kokkolan, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Perhon, Vimpelin ja Alajärven kuntien alueille.

YVA-menettelyssä tarkasteltavat voimajohtoyhteyden reitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään ja vain hyvin lyhyeltä osin nykyisten voimajohtojen rinnalle. Voimajohtoreittien vaihtoehtoyhdistelmistä pisin on yhteensä noin 180 kilometriä ja lyhin noin 160 kilometriä. Hankkeessa nykyisen voimajohdon rinnalle sijoittuu minimissään pelkästään pohjoisimman Jylkkä-Tolosperä osuuden läntinen osuus, jonka pituus on noin 2,1 kilometriä. Pisimmillään nykyisen voimajohdon rinnalle sijoittuu voimajohtoreittien vaihtoehtoissa noin 38,8 kilometriä.

Hanketoimijan perusteluna hankkeelle on, että se tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun sähkönsiirto kasvaa ja energiamurros aiheuttaa merkittäviä muutostarpeita kantaverkolle. Suomen pohjois-eteläsuuntaisen sähkönsiirtokapasiteetin tarvetta lisäävät uudet investoinnit sähköntuotantoon. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Voimajohtoreitille haetaan valtioneuvostolta lunastuslupaa voimajohdon johtoalueen käyttöoikeuden perustamiseksi ja siitä aiheutuvien taloudellisten menetysten korvaamiseksi. Lunastettavan omaisuuden omistaja saa taloudellisista menetyksistään täyden korvauksen. Lunastuskorvaus muodostuu kohteen-, haitan- ja vahingonkorvauksesta.

Reittivaihtoehdon (H-J) Hangasneva-Alajärvi itäinen vaihtoehto, toteutuessa, uutta voimajohtolinjaa rakennettaisiin Perhon alueelle 10,9 km ja reitti on täysin uusi voimajohtoreitti. Tällä reittiosuudella voimajohtoalueen leveys on suunnitelman mukaisesti 98 metriä.

Rakennustarkastajan päätösehdotus

Lautakunta lausuntonaan toteaa seuraavaa:

Reittivaihtoehto (H-J) Hangasneva-Alajärvi itäinen vaihtoehto, ei ole suotava, sillä se kulkee Peltokankaan ja Haukan kylien lävitse liian läheltä asuinrakennuksia. Peltokankaan kylällä kaksi asuinrakennusta jäisi alle 100 metrin etäisyydelle voimalinjasta ja neljä asuinrakennusta 100-300 metrin vyöhykkeelle voimalinjasta. Haukan kylällä seitsemän asuinrakennusta ja yksi loma-asunto jäisivät 100-300 metrin vyöhykkeelle voimalinjasta. Tämä aiheuttaisi, etenkin lähimmille asukkaille huomattavaa haittaa asumisviihtyvyyteen mm. maisemallisen haitan ja koronamelun osalta. Koronan aiheuttama ääni ei ylitä melun ohjearvoja, mutta ääni voidaan kokea voimajohtojon välittömässä läheisyydessä häiritsevänä.

Myöskään terveydellisiä vaikutuksia ei voida sulkea täysin pois. Säteilyturvakeskus STUK:n mukaan voimajohtojen magneettikentällä epäillään olevan myös pitkäaikaisesta altistuksesta johtuvia terveyshaittoja. Osassa viimeisten vuosikymmenten aikana tehdyistä epidemiologisista tutkimuksista on havaittu, että voimajohtojen läheisyydessä asuvilla lapsilla on muuhun väestöön verrattuna lievästi kohonnut riski sairastua leukemiaan. Tutkimuksissa ei ole kuitenkaan osoitettu syyseuraus-suhdetta mutta toisaalta tulos on toistunut osassa toisistaan riippumattomista tutkimuksista 1970-luvun lopulta lähtien, eikä havaintoa ole pystytty osoittamaan tilastoharhaksi.

Maailman terveysjärjestön syöväntutkimuskeskus IARC on luokitellut magneettikentät mahdolliseksi syöpää aiheuttavaksi tekijäksi. Tutkimusten mukaan sähkölinjan aiheuttamalla magneettikentällä saattaa olla vaikutusta myös sydämentahdistimen toimintaan.

Voimajohtoreitin toteutuessa vaikuttaisi tämä oleellisesti lähimpien asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon romahtamiseen. Mikäli reittivaihtoehto H-J kaikesta huolimatta toteutetaan, tulee asuinkiinteistöjen jälleenmyyntiarvon laskeminen huomioida kiinteistönomistajille maksettavissa korvauksissa.

Mikäli voimajohto sijoittuu peltoalueelle, suorilla johto-osuuksilla tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää haruksetonta portaalipylyvästyppiä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin lisäyksellä; lautakunta toivoo, että löytyisi uusi linjaus josta aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa asutukselle ja viljelyksille.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jussi Rauhala poistui esteellisenä asian käsittelyn ajaksi (intressijäävi).

Merkittiin pöytäkirjaan, että pöytäkirja luettiin, tarkistettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa tämän pykälän osalta.

Toimenpiteet, otteet

Kunnanhallitus
Etelä-Pohjanmaan ely-keskus